

F27LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 27,
28, 38, 39, 43, 44, 49, 50, 52, 56, 59, 67, 87 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO 251 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – MSĮ
PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS VETERINARIJOS ĮSTATYMO NR. I-2110 2,
131 STRAIPSNIŲ IR TREČIOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 11
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

(toliau kartu – Projektai)

(TAP-19-289(2); TAP-19-290(2); TAP-19-292(2); TAP-19-892; TAIS Nr.: 18-
15479(3))

2019-06-07 Nr.NV-1608

Vilnius

Įvertinę Projektų, patikslintų pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. kovo 15 d. išvadoje Nr. NV-747 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant teisinio aiškumo, siūlome įvertinti poreikį MSĮ projekto 16 straipsnį papildyti nuostatomis, nustatančiomis, koks teisinis reguliavimas, nustatantis reikalavimus į aukštąsias mokyklas stojantiems asmenims, būtų taikomas asmenims, vidurinę išsilavinimą įgijusiems iki 2021 m.

2. Įvertinus MSĮ projekto 16 straipsnio 3 dalies nuostatas, atkreipiame dėmesį į tai, kad MSĮ projektu keičiamo Mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSĮ) 59 straipsnyje nėra nustatyta minimalių reikalavimų asmenims, stojantiems į pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas skelbimo tvarka, be to 59 str. 2 dalyje nustatomi minimalūs reikalavimai, o ne minimalių reikalavimų nustatymo tvarka. Siūlome tikslinti minėtą nuostatą, aiškiau atskleidžiant jos turinį.

3. Siekiant teisinio aiškumo, siūlome tikslinti formuluotę „atitinkamas reikalavimas“ MSĮ projekto 13 straipsniu keičiamo MSĮ 59 straipsnio 3 dalies 2 punkte (pateikiant nuorodą į šio straipsnio 2 dalį, kurioje atitinkami reikalavimai yra nustatyti).

4. Siūlome apsvarstyti, ar pagrįstai MSĮ projekto 13 straipsniu keičiamo MSĮ 59 straipsnio 8 dalyje atsisakoma nuostatos „įvertinęs aukštųjų mokyklų siūlymus“. Aptariamoje nuostatoje aprašyto ministro priimamo sprendimo turinys suponuoja, kad šis sprendimas turi būti priimamas įvertinus aukštųjų mokyklų siūlymus.

5. MSĮ projekto 13 straipsnyje reikia įrašyti keičiamo 59 straipsnio pavadinimą; šiame straipsnyje pakeitimo esmė turi būti išdėstyta taip: „Pakeisti 59 straipsnį ir jį išdėstyti taip“; MSĮ projekto 1 straipsnyje turi būti paryškinta sąvoką „Rezidentūra“ (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 45 p.), MSĮ projekto 2 straipsnyje ir MSĮ projekto 5 straipsnyje turi būti paryškinti 25(1) ir 38 straipsnių pavadinimai (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 35.3 p.).

6. MSĮ projekto 3 straipsniu keičiamo MSĮ 27 straipsnio 2 dalies 1 punkte po žodžio „teikia“ reikia įrašyti „Vyriausybei“.

7. MSĮ projekto 15 straipsniu keičiamo 87 straipsnio 7 dalis papildoma sakiniu „Sprendimus dėl kito turto, išskyrus nekilnojamąjį turtą <...> pripažinimo nereikalingu arba

netinkamu (negalimu) naudoti, priima turto valdytojai“. Manome, kad ši nuostata nėra pakankamai aiškiai išdėstyta, nes atitinkamą sprendimą tiek dėl nekilnojamojo turto, tiek dėl kito turto, kuris valstybinėms aukštosioms mokykloms perduotas valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis, priima turto valdytojai (aukštosios mokyklos), todėl nuostata „išskyrus nekilnojamąjį turtą“ nėra logiška. Atsižvelgiant į tai, kad siūlomo pakeitimo esmė – nustatyti (akcentuoti), kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos sutikimas yra būtinas tik tais atvejais, kai turto valdytojai (aukštosios mokyklos) priima sprendimus dėl valstybės nekilnojamųjų daiktų, kurie joms perduoti valdyti, naudoti ir jais disponuoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis, pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti, siūlome tokią 87 straipsnio 7 dalies redakciją: „7. Valstybinės aukštosios mokyklos Vyriausybės nustatyta tvarka priima sprendimus dėl valstybės turto, kuris valstybinėms aukštosioms mokykloms perduotas valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis, pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti. Sprendimai dėl valstybės nekilnojamųjų daiktų, kurie valstybinėms aukštosioms mokykloms perduoti valdyti, naudoti ir jais disponuoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartis, pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti priimami gavus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos sutikimą“.

8. MSĮ projekto 5 straipsniu keičiamo MSĮ 38 straipsnio 6 dalyje yra paminėti visi Civilinio kodekso 2.97 straipsnyje nustatyti reorganizavimo būdai, išskyrus padalijimą, todėl siekiant nuoseklumo ir aiškumo siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga papildyti siūlomą reguliavimą.

9. MSĮ projekto 5 straipsniu keičiamo MSĮ 38 straipsnio 6 dalies 2 sakinyje prieš žodžius „valdymo organai“ siūlome įrašyti „po reorganizavimo tęsiančios veiklą aukštosios mokyklos“ arba „po reorganizavimo veikiančios aukštosios mokyklos“.

10. Siūlytume įvertinti pereinamųjų nuostatų dėl iki MSĮ projekto įsigaliojimo pradėtų aukštųjų mokyklų reorganizavimo procedūrų įtvirtinimo MSĮ projekte poreikį (kad nekiltų neaiškumų dėl taikytino teisinio reguliavimo – ar šios procedūros turės būti baigiamos pagal iki MSĮ projekto įsigaliojimo galiojusią tvarką ar pagal MSĮ projekto nuostatas).

11. Būtų tikslinga papildyti aiškinamąjį raštą argumentais, pagrindžiančiais siūlomą įtvirtinti nuostatą – „Jeigu reorganizavime dalyvaujančių valstybinių aukštųjų mokyklų valdymo organai nustatytu laiku neparengia ir nepateikia Vyriausybei reorganizavimo sąlygų projekto ir po reorganizavimo veikiančios aukštosios mokyklos statuto projekto, juos rengia ir teikia Vyriausybei Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, į rengimo procesą įtraukdama reorganizavime dalyvaujančias aukštąsias mokyklas“ (MSĮ projekto 5 straipsniu keičiamo MSĮ 38 straipsnio 2 dalis).

Dėl susijusių aspektų:

1. Atkreipiame dėmesį į tai, kad 2019 m. gegužės 23 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusio pasitarimo (protokolas Nr. LV-176) metu buvo nutarta: „Siekiant panaikinti vidinį prieštaravimą, esantį Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2 straipsnio 3 dalyje, inicijuoti šios dalies pakeitimą – atsisakyti paskutinio sakinio“. Atsižvelgiant į MSĮ 2 straipsnio 3 dalies pirmojo sakinio nuostatų turinį, MSĮ 2 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio nuostatos laikytinos perteklinėmis. Siūlytina papildyti MSĮ projektą MSĮ 2 straipsnio 3 dalies pakeitimu.

2. Išlieka aktualus poreikis keisti MSĮ nuostatas, pagal kurias Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pavestos su politikos formavimu nesusijusios funkcijos. Pagal MSĮ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra įgaliota išduoti leidimus vykdyti studijas ir su studijomis susijusią veiklą. Pagal Vyriausybės įstatymo 29 straipsnį ministerija steigama valstybės politikai ministrui pavestose srityse formuoti, o licencijų ar leidimų išdavimas laikytinas politikos įgyvendinimo, bet ne formavimo veikla.

3. Atkreipime dėmesį į tai, kad priėmus MSĮ projektą tikslus ministerijos ir ministro pareigų pavadinimas būtų vartojamas tik dalyje MSĮ straipsnių (netgi tame pačiame straipsnyje (pvz. 52 straipsnis) būtų vartojamas tiek pareigų pavadinimas „švietimo, mokslo ir sporto ministras“, tiek „švietimo ir mokslo ministras“). Tokia situacija neatitiktų teisėkūros principų - aiškumo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas, ir sistemiškumo, reiškiančio, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje. Atsižvelgiant į tai bei siekiant teisės normų suderinamumo tarpusavyje, būtų tikslinga keisti visas įstatymo nuostatas, kuriose minimi pakeistų valstybės institucijų ir (ar) pareigų pavadinimai.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas
Kriaučiūnas

Deividas